

Boala și vindecarea

Verset călăuzitor: Iacov 5.14

Iacov 5.14: Este cineva bolnav între voi? Să-i cheme la sine pe bătrânii adunării și ei să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în Numele Domnului.

Anularea analizei de odinioară

Cu aproximativ treizeci de ani în urmă am scris o broșură cu titlul *Așa-zisele vindecări prin rugăciune, verificate pe baza Scripturii*, în care am verificat un număr de afirmații răspândite în timpul acela de Osborn și alții, și care conform înțelegerii mele nu corespundeau cu ceea ce spune Scriptura.

Desigur această scriere era cam unilaterală, deoarece eu m-am orientat în principal în a lupta împotriva unei păreri greșite, așa cum înțelegeam eu. Actualmente se vorbește și se scrie din nou despre boli și vindecări, însă într-un alt context. În diferite broșuri și pliante se face aceasta destul de echilibrat, apar însă și lecturi în care sunt aduse aceleași argumente greșite, ca cele din timpul lui Osborn. Dacă acum mă așez să iau din nou sub lupă tema „boli și vindecări”, atunci mă pot folosi parțial și din ceea ce am scrisă odinioară. Pe lângă aceasta tema este tratată într-un fel nou, care – spus sincer – mă obligă să renunț în unele locuri la părerea mea, și care mă oblică să mă exprim mai nuanțat.

N-am făcut diferențieri suficiente

Vreau să încep articolul acesta referindu-mă la o chestiune foarte importantă, care conduce la confuzii în discuții, și anume că mulți în vorbirea și în scrierile lor tratează vindecarea prin rugăciune, însă nici pe departe nu fac diferențiere între:

1. Vindecarea pe baza rugăciunii și vindecarea pe baza practicării darului de vindecare.

Un exemplu pentru aceasta l-am găsit în numărul din decembrie al anului 2002 în revista [olandeză, nota traducătorului] *Koers*, care se dedicată într-o măsură mare temei „Boală și vindecări”. Pe pagina 24 stă scris: „O rugăciune pentru vindecare ar trebui, ca și celelalte daruri ale Duhului, să poată primi un loc în cadrul Bisericii reformate, gândește Westerkamp”. S-ar putea să fie „o scăpare a pixului”, dar așa cum stă treaba acolo, potrivit pastorului Dick Westerkamp rugăciunea pentru vindecare s-ar număra printre darurile pe care le dă Dumnezeu. Cum am spus, aceasta poate conduce la derută, și chiar conduce.

Vindecarea pe baza rugăciunii

Aspectul acesta este clar explicat în Iacov 5.14-16. În textul acesta este vorba despre un bolnav, care trebuie să roage pe bătrânii adunării să vină la el. Acești bătrâni trebuie apoi să

facă o rugăciune pentru el și să-l ungă cu untdelemn în Numele Domnului. Această rugăciune făcută cu credință îl va însănătoși pe bolnav.

Desigur este posibil ca credincioșii atât personal cât și în grup – de exemplu ca adunare locală – să se roage pentru un bolnav. Însă pentru aceasta nu găsim nici un exemplu în Noul Testament. Deci în ceea ce privește rugăciunea pentru un bolnav, noi ar trebui să procedăm conform cu ceea ce găsim în Iacov 5.14-16. În acest caz nicidecum nu este vorba despre un dar al vindecării. Un comentariu la textul acesta va fi făcut mai târziu. Vreau mai întâi să clarific punctul al doilea – practicarea darului vindecării.

Vindecare prin practicarea darului sau puterii de vindecare

Pentru aceasta sunt date în Scriptură o serie de exemple, remarcabil în privința aceasta este faptul că nu este vorba de o rugăciune împreună cu bolnavul sau pentru bolnav. Să privim mai întâi unele exemple care au a face cu darul vindecării.

O primă menționare o găsim în evanghelia după Marcu 6.7-13. Citim acolo că Domnul a dat putere sau autoritate asupra duhurilor necurate, ca să le alunge. După aceea stă scris în versetul 12 că ei au plecat și au predicat că oamenii ar trebui să se pocăiască. Pe lângă aceasta ei au alungat efectiv duhuri rele, și după aceea vine o afirmație importantă pentru tema noastră, și anume: „și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și îi vindecau”. Nu citim aici nimic despre vreo rugăciune, accentul se pune pe faptul că ucenicii exercitau o autoritate pe care ei au primit-o ca un dar de la Domnul. De aceea aici nu stă scris că bolnavii *au fost vindecați*, ci că ucenicii – desigur mijlocit ca robi ai lui Dumnezeu, care le-a dat autoritatea pentru a face aceasta – *vindecau* pe bolnavi.

Sunt aici câteva lucruri care se remarcă, și anume:

- că, așa cum am spus, aici nu este vorba de puterea rugăciunii, ci de exercitarea unei autorități, pe care Hristos a dat-o;
- că alungarea duhurilor rele și vindecarea bolnavilor sunt amintite deodată, și aceasta face să se pună întrebarea, care este relația între aceste două lucruri;
- că exercitarea acestei autorități este cuplată cu predicarea, și anume într-un fel în care noi am putea-o numi ca fiind semn pentru confirmarea predicii. Aspectul acesta vreau să-l detaliez, celelalte două vor fi tratate mai târziu.

Afirmația că în Marcu 6 este vorba de semne pentru confirmarea predicii este sprijinită prin textul al doilea, spre care doresc să îndrept atenția noastră, și anume Marcu 16.15-20. Găsim acolo mai întâi misiunea de a predica, în aceasta fiind inclusă și sarcina de a boteza, și după aceea Domnul numește semnele care trebuie să însoțească predicarea, între altele că ucenicii să-și pună mâinile peste bolnavi și că acești bolnavi se vor însănătoși. În versetul 20 stă scris după aceea, că ucenicii au plecat și au predicat pretutindeni, în timp ce Domnul lucra împreună cu ei și „confirma” Cuvântul prin semnele care urmau.

Caracterul de confirmare al semnelor și minunilor îl întâlnim și în Evrei 2.3,4. Aici se folosește cuvântul „mărturisind împreună”. Dumnezeu mărturisea împreună, în ceea ce privește predica, prin semne și minuni și tot felul de lucrări de putere și prin daruri [revărsări] ale Duhului Sfânt. Cuvântul „semne” include deja, că din lucrurile numite ieșea o afirmație puternică, însă în legătură cu predicarea.

Cartea Faptele apostolilor aduce o serie de exemple despre acest fel de semne, la care vom reveni mai târziu, însă acum vrem să privim mai îndeaproape întrebarea referitoare la vindecarea prin rugăciune.

Se referă Iacov 5.14-16 la biserica/adunarea creștină?

O primă întrebare, care se pune, este, dacă Iacov prescrie aici ceva pentru credincioșii dintre păgâni sau națiuni. Sunt comentatori care resping aceasta și gândesc că pasajul acesta nu are nici o însemnătate pentru biserica sau adunarea lui Isus Hristos. Pentru aceasta ei dau următoarele argumente:

- Epistola este scrisă celor douăsprezece seminții aflate în împrăștiere, deci iudeilor, și nu la o adunare creștină sau la credincioșii dintre națiuni.
- Ungerea cu untdelemn este un obicei iudaic, ca și creștini noi suntem unși cu Duhul Sfânt.
- Ceea ce prescrie Iacov este valabil numai pentru „perioada de tranziție”, pe care o găsim descrisă în cartea Faptele apostolilor, și care se termină cu respingerea Evangheliei de către iudeii din Roma (vezi Faptele apostolilor 28.23-28). Iudeii considerau boala ca o disciplinare din partea lui Dumnezeu, și de aceea vindecarea era o chestiune exclusiv la nivel spiritual, și de aceea accentul pe rugăciune.
- În epistolele lui Pavel, apostolul națiunilor, nu găsim nimic care este în concordanță cu ceea ce scrie Iacov.
- Niciunde Pavel nu sfătuiește pe credinciosul bolnav să folosească metoda de vindecare dată de Iacov.

Desigur va trebui să ținem seama de caracterul iudaic al epistolei lui Iacov, însă după părerea mea afirmațiile de mai sus merg mult prea departe și sunt unilaterale. Ceea ce Iacov scrie aici, precum și ceea ce el a scris odinioară în epistola sa pentru noi ca și creștini dintre națiuni, nu putem „da la o parte”. De aceea continuăm cu o cercetare mai îndeaproape a celor ce apostolul scrie în textul citat mai sus.

Este vorba în Iacov 5.14-16 de boală ca urmare a păcatului?

Cu privire la întrebarea din titlul de mai sus sunt păreri diferite. Sunt comentatori care afirmă, că în anumite cazuri pot exista astfel de legături, însă Iacov nu se ocupă exclusiv de aceste cazuri.

Alții pornesc de la premisa că apostolul se referă la boală ca urmare a păcatului personal. După părerea mea este foarte mult de spus cu privire la gândul acesta. Cu toate că noi nu putem oferi o dovadă absolută pentru aceasta, sunt totuși un număr de argumente puternice, care se pot prezenta în acest scop.

1. Se observă că în pasajul acesta se vorbește despre vindecare și mărturisire de păcate. În versetul 15 se rostește o propoziție condițională despre „și, dacă a făcut păcate, i se va ierta aceasta” (Iacov 5.15). În versetul 16 ordinea este inversă. Acolo stă mai întâi: „Mărturisiți-vă deci unii altora păcatele”, și apoi urmează: „rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți vindecați” (Iacov 5.16). Aici sunt foarte strâns cuplate între ele aceste două lucruri.
2. Gândul acesta găsește sprijin în faptul că omul nu cere ca un oarecare să se roage pentru el, ci că el trebuie să cheme pe bătrânii adunării. După aceea trebuie să aibă loc nu numai o vindecare, ci și restabilirea relațiilor reciproce, care au fost distruse prin păcat. Dacă pornim de la această situație, atunci este și de înțeles că Iacov vorbește cu certitudine despre situația că cel bolnav trebuie să fie vindecat. Dacă a fost îndepărtată cauza bolii, atunci Dumnezeu va trimite vindecare.
3. Trebuie să ținem seama – la aceasta s-a făcut deja referire – că pentru iudei legătura dintre boală și păcat era foarte reală, să ne gândim numai la întrebarea ucenicilor în legătură cu orbul din naștere (Ioan 9.1-3). Întrebarea lor era în cazul acesta nedreaptă, însă aceasta nu înlătură cu nimic faptul că întrebarea dovedește cât de strânsă era pentru ucenici legătura dintre boală și păcat.
4. Este remarcabil că Iacov, direct după ce a prescris să se roage unii pentru alții, „ca să fiți vindecați”, se referă la efectul unei rugăciuni stăruitoare și pentru aceasta prezintă exemplul cu Ilie. Deci rugăciunea acestui profet avea a face cu abaterea poporului Israel. De aceea nu este deloc neașteptat, ca în Iacov 5 să ne gândim la boală ca rezultat al păcatului personal.

Încă o mică completare: că boala poate fi efectiv urmarea unui păcat înfăptuit devine clar din Ioan 5.14, căci Domnul a zis omului care era bolnav de treizeci și opt de ani: „Iată, te-ai făcut sănătos; nu mai păcătuie, ca să nu ți se întâmple ceva mai rău!”

Remarcabil este și că Domnul spune mai întâi paralticului, care a fost coborât prin acoperiș de către cei patru prieteni ai lui: „Copile, păcatele tale sunt iertate”, și după aceea îl vindecă de suferința lui.

Un exemplu specific, că cineva este pedepsit cu boală din cauza păcatului său, găsim în Vechiul Testament în cazul lui Ghehazi. Lepra de pe Naaman este pusă asupra lui și asupra urmașilor lui. O disciplinare cu boală poate fi pusă și asupra unei adunări. Exemplul trist pentru aceasta îl găsim în adunarea din Corint, unde erau lipsuri grave. Stăteau beți la masa pe care o considerau a fi cina (1 Corinteni 11.27-32, compară și cu Apocalipsa 2.22).

Ungerea cu untdelemn

Întrebarea este, ce însemnătate are ungera cu untdelemn. Pentru iudei era un mijloc de vindecare cunoscut în cazul rănilor, să ne gândim numai la Luca 10.34. Însă aici în Iacov 5 și de asemenea și în Marcu 6.13 numai cu greu se poate gândi la un mijloc de vindecare. Se vorbește despre boală în sensul general și nu despre o rănire. În Vechiul Testament găsim că preoții, împărații și profeții erau unși cu untdelemn. Aceasta nu avea nimic a face cu boala sau ceva de felul acesta, ci era numai un simbol care arăta clar că ei erau puși din partea lui Dumnezeu pentru a îndeplini o anumită funcție.

La ungera unui bolnav cu untdelemn nu trebuie să ne gândim la administrarea unui mijloc de vindecare, așa cum era desigur cazul în Luca 10.34, ci la o acțiune simbolică, la care untdelemnul este o imagine a Duhului Sfânt. Sensul poate fi atunci, că simbolic se exprimă,

1. că Duhul Sfânt îl face pe pacient să-și mărturisească păcatele și/sau
2. că Duhul Sfânt dă putere pentru vindecare.

Rugăciunea cu credință se referă la rugăciunea de mijlocire a bătrânilor. Ei trebuie să aibă credință, că Dumnezeu îl va vindeca pe bolnav. Desigur aceasta este valabil și pentru bolnav, însă expresia „rugăciunea credinței” se referă la rugăciunea pe care o rostesc bătrânii. În cazul că nu are loc vindecarea, bătrânii nu trebuie să pună vina pe pacient, spunând că el nu ar fi avut suficientă credință, nu, ei înșiși trebuie să se întrebe dacă ei au suficientă credință.

Făcând excepție de întrebarea referitoare la păcat, fiecare bolnav poate desigur să roage pe oricare credincios sau adunarea, să se roage pentru el. Ca să faci rugăciune de mijlocire nu este nevoie de un dar, pe care credincioșii l-ar avea, ci de credință, pe care fiecare credincios o poate poseda. Dacă nu este nici un păcat în joc, după părerea mea nu se poate porni de la ideea că bolnavul va fi întotdeauna vindecat. Ar trebui să se roage în Duhul „nu voia mea, ci voia Ta să se facă”.

Încă o remarcă critică: Scriptura nu vorbește niciunde despre întruniri de rugăciune în masă, la nivel de țară sau de regiune, pentru a face rugăciuni pentru bolnavi. Iacov 5 se referă la rugăciunea bătrânilor dintr-o adunare locală. Găsim de asemenea un exemplu de oră de rugăciune a unei adunări locale ținută regulat în cazul unei nevoi grave. Mă refer la Faptele apostolilor, unde se relatează că adunarea din Ierusalim stăruia în rugăciune pentru Petru, care era la închisoare și era în pericol să fie omorât. La fel adunarea se poate ruga pentru vindecarea bolnavilor din mijlocul ei, însă în acest caz este vorba de rugăciune de mijlocire și nu de alungare de boală printr-un cuvânt de putere, căci într-un astfel de caz avem a face cu darul de vindecare, pe care cineva trebuie să-l posede într-o astfel de situație.

Studierea mai detaliată a darului vindecării

În practicarea darului vindecării gândesc că trebuie să facem o diferență între practicarea acestui dar:

1. în adunarea locală, ca să zicem așa, folosire internă, și
2. practicarea acestui dar (sau: putere) ca o confirmare a predicării Evangheliei în lume, folosire externă.

Folosirea internă

În 1 Corinteni 12 citim de două ori despre darul vindecării (1 Corinteni 12.9,28). Din capitolul acesta rezultă clar că nu fiecare are darul acesta. Din 1 Corinteni 14 rezultă că darurile, deci și acela al vindecării, trebuie exercitate spre zidirea adunării sau credincioșilor. Un exemplu în acest sens găsim în Faptele apostolilor 20.7-12, unde Pavel folosește darul său ca să învie pe Eutih. După aceea se spune că toți au fost mângâiați. Folosirea internă a darului vindecării este pentru zidirea și mângâierea tuturor.

Folosirea externă

Darul sau puterea pentru vindecare conține că se face un semn (vezi Marcu 16.17,18). Semnele însoțeau apariția lui Isus Hristos și a ucenicilor Lui în mesajul lor adresat iudeilor (vezi Marcu 6.13; Ioan 2.11,23; 6.2; 8.31; 11.47; 20.23 și Faptele apostolilor 2.22), și ele însoțeau apariția predicatorilor printre păgâni (vezi Faptele apostolilor 2.43; 3.7,8; 5.12,15,16; 9.32-43; 19.11,12 precum și 2 Corinteni 12.12).

Despre semne se mai poate spune: ele au fost anunțate în Vechiul Testament (vezi Isaia 61.1,2; compară cu Luca 4.18,19) și explicate și făgăduite prin Isus Hristos. Pe baza Vechiului Testament iudeii se puteau aștepta la semne la apariția lui Mesia și a trimișilor Lui. Aceste semne au avut loc. Ele au servit ca și confirmare a mesajului Evangheliei (vezi încă o dată Marcu 16.19,20 precum și Evrei 2.4).

Semnele acestea s-au făcut pentru a-i convinge pe păgâni că mesajul Evangheliei era un mesaj de la Dumnezeu, Creatorul cerului și pământului (în contrast cu idoli), care se referă la Fiul Său Isus Hristos, și la lucrarea de răscumpărare făcută de El.

Nereușita unei încercări de vindecare

Dacă cineva însă exercită darul vindecării într-un astfel de caz și vindecarea nu are loc, el nu are voie (exact așa ca și în cazul rugăciunii de vindecare, vezi mai sus) să pună vina pe pacient și să afirme că acesta nu a avut credință suficientă.

Când ucenicii nu au putut vindeca pe tânărul lunatic, potrivit afirmației Domnului Isus aceasta nu era din cauza necredinței sau a puținei credințe a tatălui, ci din cauza neputinței ucenicilor (Matei 17.19,20). S-ar putea considera că un singur text este o bază prea îngustă pentru afirmația făcută, însă ar trebui să ținem seama de faptul că în Noul Testament nu este un alt

exemplu pentru o încercare de vindecare care nu a reușit. Unii gândesc că în Marcu 6.5,6 ar fi un al doilea exemplu de nereușită în încercarea de vindecare, și adaugă că necredința pacientului poate fi un motiv pentru care vindecarea nu are loc. Însă aceasta nu este corect. Textul acesta lasă să se vadă că Isus a vindecat realmente pe unii bolnavi, însă majoritatea era umplută cu necredință, și aceasta L-a împiedicat pe Domnul să lase „forțele” să aibă loc. În pasajul acesta nu se spune cu nici un cuvânt că Domnul a întreprins o încercare de vindecare, dar aceasta nu a reușit din cauza necredinței pacienților.

Aceia care au darul de a vindeca bolnavi, sunt dependenți de întrebarea, dacă puterea Domnului este prezentă să vindece (vezi Luca 5.17), și dacă pacientul are credința să se facă sănătos (Faptele apostolilor 14.9).

Desigur nu toți bolnavii vor fi vindecați, nici în slujirea Domnului Isus și a apostolilor nu a fost altfel. La scăldătoarea Betesda (Ioan 5.1-8) Domnul a vindecat, după cât știm, numai un bolnav de 38 de ani, este însă vorba de faptul că noi niciodată nu citim despre o încercare de vindecare, care apoi nu reușește, în afară de cazul, cum am spus, ucenicilor și al tânărului lunatic, însă aceasta a avut loc din cauza necredinței ucenicilor.

Remarci suplimentare corective

- a. Uneori se spune că Dumnezeu nu trimite nici o boală și că El nu intenționează nimic printr-o boală; boala ar fi întotdeauna o lucrare a lui satan.

Că Dumnezeu nu trimite unui credincios nici o boală și nici o nenorocire stă în contradicție cu Exodul 4.11. Când Moise vrea să se opună trimiterii lui la faraon, și pentru aceasta se sprijină pe faptul: „sunt greoi la vorbire și greoi la limbă”, Dumnezeu îi răspunde: „Cine a făcut omului gură? Sau cine îl face mut, sau surd, sau cu vedere sau orb? Nu Eu, Domnul?” Aceasta nu exclude faptul că satan devine în unele cazuri cel care provoacă boala. Citim aceasta în Iov 2.7, însă aceasta nu a avut loc fără aprobarea lui Dumnezeu, așa cum devine clar din versetul 3 al acestui capitol (Iov 2.3b). Iov se exprimă că Domnul a dat, și nu spune că „satan a luat”, ci: „Domnul a luat” (Iov 1.21).

Un exemplu mai bun este Luca 13.16, unde citim: „Și aceasta, care este o fiică a lui Avraam, pe care satan o legase, iată, de optsprezece ani, nu trebuia să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua sabatului?” Însă din textul acesta nu trebuie să tragem concluzia că satan este întotdeauna cel care provoacă boala, căci aceasta stă în contradicție cu Exodul 4.11, sau că Dumnezeu nu joacă nici un rol în astfel de cazuri. Mai degrabă trebuie să tragem concluzia că satan poate fi un instrument al lui Dumnezeu într-o boală.

- b. Afirmția „Eu sunt Domnul care te vindecă” (Exodul 15.26) nu se referă la vindecarea bolilor „obișnuite”, ci la faptul că Dumnezeu nu va pune asupra lui Israel suferințele Egiptului, și anume atunci când ei vor umbla permanent în căile Sale. Dacă nu vor

umbla, Domnul îi va pedepsi desigur cu boli sau epidemii, gândește-te de exemplu la 2 Samuel 24.1,15.

- c. Din 2 Cronici 16.12 nu se poate deduce că noi nu avem voie să consultăm un medic. Greșeala lui Asa era că el și-a căutat vindecarea fără Domnul. Mai mult decât atât, „vindecătorii” erau probabil medici păgâni (compară cu 2 Împărați 1.2). Știm dimpotrivă că Luca a fost numit medic preaiubit (Coloseni 4.14), și cu greu ne putem imagina că Pavel l-ar fi numit așa dacă profesia de medic ar fi împotriva voii lui Dumnezeu (compară și cu Matei 9.12).
- d. Deseori este citat Isaia 53.4, ca să se afirme, că vindecarea este inclusă în împăcare și de aceea un credincios nu trebuie să devină bolnav. Conform cu Matei 8.16 textul acesta s-a împlinit însă în timpul vieții lui Isus, atunci când El a vindecat bolnavi. De asemenea și din 1 Petru 2.25 devine clar că Isaia 53.4 se îndreaptă spre vindecarea de rătăcirile lăuntrice sau convertire. Vezi pentru acest înțeles de vindecare și: Ieremia 14.19; 6.14; 3.22.
- e. Deseori Evrei 13.8 este citat și se deduce din el că Isus Hristos vrea ca toți credincioșii să fie vindecați, și aceasta și în timpul nostru. Însă nu stă scris că: „Isus Hristos face întotdeauna același lucru”, ci: „Isus Hristos este întotdeauna Același”. Că Hristos nu tratează pe toți credincioșii la fel devine clar din Faptele apostolilor în comparație cu versetul 8. Iacov a fost ucis cu sabia, dar Petru a fost eliberat. Foarte concret vorbește Evrei 11.32-38. Până la versetul 36 este vorba de credincioși, care sunt salvați într-un mod minunat, după aceea este vorba de credincioși care trec prin încercări îngrozitoare și nu sunt salvați din ele.
- f. În încheiere vreau să îndrept atenția spre diverși credincioși, care sunt menționați în Scriptură și despre care se mărturisește că ei erau bolnavi și că prin aceasta Dumnezeu avea un plan precis: fiul cel mic al lui Ieroboam (1 Împărați 14); Iacov (Geneza 48.1); Ezechia (Isaia 38.1-8), Daniel (Daniel 8.28); Epafrodit (Filipeni 2.27,30); Trofim (2 Timotei 4.20); Timotei (1 Timotei 5.23).

Ar fi mai multe de spus referitor la această temă, dar acestea ar trebui să fie suficiente ca să ofere puțină ordine gândirii la această temă.